

Смерть Ігоря

Олександр Олесь

Квітне Київська держава
І могутня, і страшна.
Майже всі вона з'єднала
Українські племена.

Не могла лише скорити
Напівдиких деревлян,
Що жили в лісах дрімучих
Геть на захід від полян,

Що не вміли розуміти
Заповіти золоті,
Що в єднанні тільки сила,
В злуці, в спільності, в гурті,

Що тоді лише Держава
Буде дужа і міцна,
Коли всі в одно зіллються
Українські племена.

Двічі вже розбив їх Ігор,
Вдруге платять вже вони
Шкіри чорної куниці —
Дань невдалої війни.

Та скоритися не хочуть,
Відокремлюються знов.
І утретє гнівний Ігор
Військо скликав і пішов.

На нараді з князем Малом
Деревляни день і ніч.
Віщуни стоять, ворожать,
Мал насупився, як сич.

Хтось найстарший, наймудріши
Промовляє наразі:

"Здавна радились зі мною
І бояри, і князі.

І тепер я дам пораду:
Воно так: як вовк з двора
Витяг дві чи три овечки,
Вже не ждїть тоді добра.

Передушить всю отару
До останньої вівці.
Як ви впораєтесь з вовком,
Що ви зробите, борці?

Віддасте йому отару,
Ту, що пасли, стерегли?"
"Уб'ємо кілками звіра!" —
Деревляни заревли.

І рішають одностайно
Вбити Ігоря і бою.
І на тім вони скінчили
Раду-бесїду свою.

.....

Наче в бурю чорне море,
Віковичний лїс гуде;
Через лїс дрімучий, темний
Вїйсько Ігоря їде.

Без дороги їде поволї,
Здобуває кожний крок:
Там дерева повалились,
Там болото, там пісок.

Так воно і їде до ночі,
З лїсом бореться, їдучи.
На руках криваві рани,
В пїхвах заткнуті мечі.

Але що це?! Деревляни!
Деревляни з трьох боків!!

"Оточили! Ми в неволі!
Гей, до зброї, до мечів!"

Та було уже запізно:
Деревлянські вояки
Налетіли, як на здобич
Налітають хижаки.

Перебили княже військо,
Порубали, посікли,
Князя Ігоря самого
Обеззброїли, взяли.

І, не стримуючи помсти,
Гніву лютого свого,
Враз два дерева згинають
І прив'язують його.

І, два дерева нагнувши,
Випускають нагло з рук, —
І живцем роздертий Ігор
Умирає серед мук.

...Так за дужу Україну,
За соборну Ігор вмер.
За соборність України
Умирають і тепер.